

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра професійної патології і функціональної діагностики та
фтизіопульмонології

Силабус навчальної дисципліни
«Професійні хвороби»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ECTS
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра професійної патології і функціональної діагностики та фтизіопульмонології. м. Одеса, вул. Суднобудівна, 1, терапевтичне відділення ООКМЦ.
Викладач(-і)	Д.м.н., проф. Ігнат'єв О.М., к.м.н., доцент Панюта О.І., к.м.н., доцент Опаріна Т.П., к.м.н., доцент Загородня Л.І., доцент, к.м.н. Ямілова Т.М., доцент, доктор філософії Прутіян Т.Л.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: (048)704 78 79; Опаріна Тамара Павлівна, завуч кафедри 0674849012; Загородня Людмила Іванівна 0972523354. E-mail: prof.cl.lab@onmedu.ua Очні консультації: з 14.00 до 17.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи Онлайн - консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - теоретичні знання та практичні вміння та навички з питань охорони здоров'я населення у галузі профпатології; профілактики, діагностики та лікування професійних захворювань людини,

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра професійної патології і функціональної діагностики та
фтизіопульмонології

необхідні для здійснення професійної діяльності лікаря-спеціаліста за спеціальностями: «Лікувальна справа», «Педіатрія», «Медико-профілактична справа».

Мета дисципліни: опанування здобувачами знань та формування елементів професійних компетентностей з професійної патології, удосконалення навичок та компетентностей, набутих при вивченні попередніх дисциплін.

Завдання навчальної дисципліни:

1. надання здобувачам базових теоретичних знань з питань організації профпатологічної допомоги працюючому населенню, захворювання, спричинені впливом промислових аерозолів, дією хімічних, фізичних, біологічних факторів, перенапруженням окремих органів та систем;
2. надання знань щодо здійснення аналізу результатів санітарно-гігієнічної характеристики умов праці з розв'язанням питання про професійну етіологію захворювання;
3. оволодіння здобувачами теоретичних знань та практичних навичок проведення клінічного обстеження пацієнтів, встановлення попереднього діагнозу та визначення тактики ведення хворих на найбільш розповсюджені професійні захворювання;
4. здійснення диференціальної діагностики між професійними та непрофесійними захворюваннями, що мають спільні клінічні ознаки, та формулювання клінічного діагнозу;
5. складати плани лікувальних заходів при гострих та хронічних професійних захворюваннях відповідно до затверджених галузевих клінічних настанов та протоколом надання медичної допомоги;
6. надання знань щодо проведення санітарно-гігієнічних та медикопрофілактичних заходів з метою попередження розвитку професійних хвороб та їх прогресування; експертизи працездатності.

Очікувані результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні:

Знати:

- значення шкідливих факторів виробничого середовища у виникненні професійних захворювань;
- механізми розвитку професійних захворювань;
- діагностичні критерії професійних захворювань;
- принципи лікування, профілактики та реабілітації хворих із професійними захворюваннями;
- принципи експертизи працездатності хворих із професійними захворюваннями.

Вміти:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра професійної патології і функціональної діагностики та
фтизіопульмонології

- визначати значення шкідливих факторів виробничого середовища у виникненні професійних захворювань;
- аналізувати дані санітарно-гігієнічної характеристики для визначення зв'язку захворювання з умовами праці хворого;
- вирішувати питання попереднього та періодичних медичних оглядів;
- формулювати попередній діагноз при професійному захворюванні, обумовленому впливом факторів виробничого середовища;
- проводити диференціальну діагностику між професійним і непрофесійним захворюваннями, які мають схожі клінічні симптоми;
- надавати рекомендації з питань реабілітації, працевлаштування, лікування хворих на професійну патологію;
- виявляти ступінь втрати працездатності при професійних захворюваннях, підбирати раціональні види праці для професійних хворих;
- складати план диспансерного спостереження за хворим із професійним захворюванням.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання:

Дисципліна буде викладатися у формі семінарських занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання:

Семінарські заняття: словесні (бесіда); наочні (мультимедійні презентації, схеми, таблиці).

Самостійна робота: передбачає підготовку до кожного семінарського заняття, самостійного вивчення певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів.

Зміст навчальної дисципліни.

Тема 1. Загальні питання профпатології.

Тема 2. Пневмоконіози, хронічний бронхіт та хронічне обструктивне захворювання легенів пилової етіології.

Тема 3. Професійні нейротоксикози. Інтوکсикація ртуттю, свинцем, марганцем.

Тема 4. Професійні інтоксикації бензолом, аміно-, нітросполуками бензолу.

Тема 5. Професійна інтоксикації сполуками, що використовуються при сільськогосподарських роботах

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра професійної патології і функціональної діагностики та
фтизіопульмонології

Тема 6. Вібраційна хвороба та нейросенсорна приглухуватість. Висотна та кесонна хвороби

Тема 7. Захворювання, пов'язані з перенапруженням окремих органів і систем.

Тема 8. Професійні хвороби пов'язані з дією біологічного фактора: інфекційного (COVID-19); паразитарного.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Професійні хвороби : [підручник] / В.А. Капустник, І.Ф. Костюк, О.М. Ігнат'єв та ін. ; за ред. проф. В.А Капустника, проф.. І.Ф. Костюк. – 5-е вид., переробл. і допов.- К., : ВСВ «Медицина», 2017.-536 с. + 4 кольор. вкл.
2. Occupational diseases / V. A. Kapustnik, I. F. Kostyuk, H. O. Bondarenko et al.;edited by V. A. Kapustnik, I. F. Kostyuk. – Kyiv : AUS Medicine Publishing, 2018. – 416 p.
3. Професійні хвороби : навч.-метод. посібник для сам. роб. студ. / О.М. Ігнат'єв, К.А. Ярмула, О.І. Панюта, Л.І. Загородня. – О., 2015. – 56 с.
4. Токсикологія аерозолів : монографія / За ред.: Ю. І. Кундієва. Тернопіль: Укрмедкнига, 2015. 255 с.
5. Інформаційно - освітнє середовище info.onmedu
<https://info.odmu.edu.ua/chair/occupational>

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи здобувачів.

Критерії поточного оцінювання на семінарському занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бере активну участь у семінарському занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується додатковою навчально-методичною та науковою

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра професійної патології і функціональної діагностики та
фтизіопульмонології

	<p>літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей.</p> <p>Тестові завдання виконані в повному обсязі, всі 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання – повні та обґрунтовані.</p> <p>Здобувач вільно вирішує ситуаційні завдання, впевнено демонструє практичні навички за темою заняття та вірно інтерпретує отримані дані, висловлює власну креативну думку з теми завдання, демонструє творче мислення.</p>
Добре «4»	<p>Здобувач бере участь у семінарському занятті; добре володіє матеріалом; демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками; бере участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується основною навчально-методичною та науковою літературою; висловлює власну думку з теми заняття.</p> <p>Тестові завдання виконані в повному обсязі, не менш ніж 70% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - загалом правильні, проте наявні деякі помилки у визначеннях.</p> <p>Здобувач вірно вирішує ситуаційні завдання, але допускає незначні неточності та демонструє більш стандартизовані практичні навички за темою заняття при вірній інтерпретації отриманих даних, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє критичне мислення.</p>
Задовільно «3»	<p>Здобувач іноді бере участь в семінарському занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на семінарських заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел.</p> <p>Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 50% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях. Здобувач не достатньо володіє матеріалом для вирішення ситуаційних завдань, невпевнено демонструє практичні навички за темою заняття та інтерпретує отримані дані з суттєвими помилками, не висловлює свою думку з теми ситуаційного завдання.</p>

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра професійної патології і функціональної діагностики та
фтизіопульмонології

Незадовільно «2»	Здобувач не бере участь у семінарському занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування не виконано. Ситуаційне завдання не виконано.
-------------------------	--

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота передбачає підготовку до кожного семінарського заняття, самостійного вивчення певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Питання, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра професійної патології і функціональної діагностики та
фтизіопульмонології

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізень:

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра професійної патології і функціональної діагностики та
фтизіопульмонології

національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.